

A KONCENTRÁCIÓS TÁBOR TÁRNÁJA ÜBERLINGENBEN

1944.04.28-án bombatámadás érte Friedrichshafent, mivel a városban hadipari üzemek termeltek a Harmadik Birodalom hadigépezete számára (a léghajókat gyártó Zeppelin, a Maybach motorgyár, a Dornier és a ZF fogaskerékgyár). A fegyvergyártásért és haditermelésért felelős birodalmi minisztérium Berlinben azonnal elrendelte a termelés „bombabiztos” elhelyezését.

A koncentrációs tábor tárnája
Überlingenben

Erre alkalmas helyként az Überlinger Molasz-sziklát választották ki. Ezt a puha kőzetet viszonylag könnyen meg lehetett munkálni és fizikai tulajdonságai következtében optimális védelmet nyújtott a bombák és a légitámadások ellen. Az építkezés a „Magnezit” fantázianevet kapta. Célja az volt, hogy lehetőleg titkolja a munkák igazi célját. Az építkezésre a Dachaui Koncentrációs Tábor foglyait vezényelték ki. A foglyoknak 1944. őszén, Überlingentől északnyugatra, az Aufkirch falucskánál meg kellett építeniük a saját koncentrációs táborukat. A táborban átlagosan 700-800 rab volt, akik 7 hónap alatt csaknem 4 km hosszú tárnát robbantottak a Molasz-sziklába. A francia csapatok a sziklalétesítmény elkészítése előtt elérték a Bodenseet, így a létesítményben nem kezdték el a fegyverek és más hadipari termékek gyártását. Mintegy 180 fogoly pusztult el a létesítmény építése alatt. A franciák kezdeményezésére, 1946-ban egy tömegsírból 97 fogoly

holttestét a Birnau melletti koncentrációs tábor temetőjében helyezték el örök nyugalomra. A foglyok nagy része Olaszországból és az egykori Jugoszláviából származott. Részben név szerint ismertek. A Náci rezsim Üldözöttjeinek Egyesülete - Antifasiszták Szövetsége (VVN-BdA Ravensburg) ápolja a helyi szakszervezettel együtt azoknak az embereknek az emlékét, akiknek, halálukig a tárnában kellett dolgozniuk. A VVN-BdA az Überlingen melletti Birnaui Koncentrációs Tábor temetőjében minden évben emlékünnepséget szervez. Az emlékünnepségen évek óta rendszeresen részt vesznek Olaszországból, Szlovéniából és más országból az ellenállók és a koncentrációs tábor egykori foglyai. Ezáltal nemzetközi baráti kapcsolatok alakultak ki, de kölcsönös betekintési lehetőségek is a történelemben és az ezzel való mai bánásmódban.

A koncentrációs tábor temetője
Birnauban

Az emlékünnepségünk tisztelettel adózik a fasiszmus áldozatainak. Kiáll a békéért, a leszerelésért, a társadalmi igazságért és népek barátságáért.

**Soha többé fasiszmus
soha többé háború!**

**Idegenvezetés a tárnákban minden
hónap első péntekén 17:00 órakor.
A koncentrációs tábor temetője
Birnauban bármikor meglátogatható.**

www.vvn.telebus.de

www.vvn.telebus.de/ravensbg/indexrv.html

MENEKÜLÉS

A koncentrációs tábor foglyai emberhez nem méltó körülmények között dolgoztak a tárnában. Így a menekülés gondolata állandóan jelen volt. A szigorú őrizet ellenére is megkísérelték a foglyok a szökést. A tudósítás szerint egy orosz foglyot, egy sikertelen menekülési kísérlet után, elrettentésül, azaz a többi fogoly előtt kutyákkal halálra haraptattak.

Helyrajz: a koncentrációs tábor tárnája
Überlingenben / és temetője Birnauban

Csak két fogolynak, az osztrák Ádám Puntschart-nak és az ukrán Wassilij Sklarenkonak sikerült 1945. március 21-ről március 22-re virradó éjszaka a Svájcba való menekülés. A menekülésük alatt senkivel nem érintkeztek. Kerülték az utcákat a felfedezéstől való félelemből kerülték az utakat. Az erdőben aludtak és a fák alól felszedett, összeaszalódott almákon éltek. Mivel nem volt térképük a környékről, a fatörzsek mohás oldala mutatta az irányt északra. Öt nap és öt éjszaka után érték el teljesen kimerülve és kiéhezve Schaffhausen-nél a svájci határt. Ott menekülők ételt és italt kaptak és új ruhákkal látták el őket. Puntschartot tüdőgyulladás miatt kórházba szállították. Sklaerenko átmeneti táborba került, ahová három hét múlva Puntschartot is beszállították. Három további nap múlva elváltak útjaik. A háború vége után Puntschart egy darabig az überlingeniéknél tartózkodott, akik segítettek neki. Sklarenko a Svájcban is megjelenő szovjet tisztektől nem hagyta magát rábeszélteni, hogy térjen vissza Ukrajnába. A szovjet megszállási övezetben keresett egy katonai egysége és még két évig szolgált a Vörös Hadseregben. Így nem felszabadított fogolyként, nem „Displaced személyként”, nem kollaboránsként, hanem a Vörös Hadsereg tartalékosaként tért vissza ukrán hazásába. Adam Puntschart 1945 végén tért vissza szülővárosába, Grazba, ahol 1988ban, 74 éves korában hunyt el. Wassilij Sklarenko 1947-től Kijev közelében élt egy faluban és 2002-ben halt meg.

Quelle: www.stollen-ueberlingen.de

KONCENTRÁCIÓS TÁBOR TEMETŐJE BIRNAUBAN